

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația :
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

ÎNVIEREA DOMNULUI

Numai cu două zile în urmă am pășit cu gândul alături de Fiul lui Dumnezeu, pe calea cunoscută a durerii și a mormântului. L-am văzut biciuit și hulit de norod, încununat cu spini și pironit pe lemnul urgisit al crucii. Am văzut cum bărbați cu frica lui Dumnezeu l-au pus spre veșnică odihnă în pământul tăcut din grădina cuviosului Iosif din Arimateia.

Dar iată astăzi ce schimbare minunată!

Mormântul Domnului s'a deschis, piatra a fost răsturnată; iar muierile înspăimântate până atunci, s'au înseninat, când în loc de trup mort au aflat giulgiuri dezvelite, în loc de soldați de strajă, pe îngerul Domnului vestind celor ce veniau la mormânt: „*Isus Nazarineanul, Isus cel răstignit, pe care îl căutați, nu mai este aici; El a înviat din morți, iată locul în care a fost pus.*”¹⁾

A înviat Hristos din morți biruind tăria întunericului și zdrobind porțile iadului! Iar în această strălucită zi, care de nouăsprezece veacuri ne tot aduce aminte de neasemănata minune a Învierii, milioane de credincioși își poartă gândul spre acea grădină minunată din depărtatul Răsărit, unde odinioară a zăcut Mântuitorul lumii.

Mormântul deschis, piatra răsturnată, glasul îngerului ceresc, sânt fapte pentru noi de o nespusă însemnătate. Pe adevărul acestor fapte se întemeiază Legea noastră sfântă. Din întunericul rece al mormântului, locuit de *Acela*, care n'ar fi trebuit să moară, străbate de-a pururi mirosul nemuririi. Căci ziua învierii lui Hristos însamnă și ziua învierii noastre.

Acesta este cuprinsul îmbucurător al sf.

Evangeliei de azi; aceasta este vestea cea bună, pe care Biserica ne-o aduce în marea Sărbătoare a Paștilor. Aceasta este străvechea și fericita nădejde a oamenilor, pe care Biserica încă de copii ne-a învățat s'o avem călăuză în anevoioasa cale a vieții!

Căci atunci, când ne vedem siliți a ne lua rămas bun dela cei ce ne-au fost scumpi și dragi pe această lume, când vedem lutul rostogolindu-se peste ei, pentru a le acoperi mormântul, când inima ni se pare a se rupe de durere, — atunci ce ne-ar putea oare ușura clipele de chin și suferință, ce ne-ar putea oare coborî mai lesne mângăiere și alinare în sufletele sfășiate? Numai credința în viitoarea înviere a morților; numai credința care prevestește ziua revederii, marea și fericita zi a învierii celor duși, care odată va sosi!

„*Va veni ceasul*“, zice Domnul, „*când cei morți vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu, și cei ce-l vor auzi, vor învia!*”¹⁾

Și cum soarele apune, ca iarăși să răsară; vuietele mor, ca iarăși să se scoale în ecourile lor; râurile se revarsă în mare, ca iarăși să reapară în izvoare și fântâni; semanța se îngroapă moartă în pământ, pentru ca să reînvie în fruct frumos; viermele ce se târaie, moare pentru ca să se scoale fluture; — s'ar putea ca omul, care este coroana ființelor pământului, omul care este oglinda cerului, să se cufunde în pământ numai pentru ca să se prefacă în pulbere? Omul plăzmuț după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, s'ar putea ca el să fie mai rău decât grăuntele de grâu, să fie mai pe jos decât omida ce se târaie prin noroaie?

¹⁾ Marcu, XVI, 6.

¹⁾ Ioan V, 25.

Niciodată! Ci precum a murit Hristos, așa și noi va trebui să murim; *însă precum a înviat Hristos, așa și noi vom învia odată!*

Pentru acest adevăr cheazășie ne pune sfânta și marea Sărbătoare a Învierii!

Deaceea dacă și calea vieții ne duce prin necazuri și suferinți, dacă și peste noi vin boale și nenorociri, iar în cele din urmă moartea crudă împreună cu putrezirea mormântului, mângâierea cea mai aleasă o putem avea numai dacă vom ridica neîncetat privirea după ajutor spre Acela, care pentru mântuirea noastră a înfrânt tăria

morții și pentru ridicarea noastră a biruit stăpânirea mormântului.

În acest înțeles deci dorim tuturor iubitorilor noștri cititori, să se poată veseli și mângâia în ziua Învierii Domnului! Pentru că însuflețire nepătrunsă, zbor neoprit de nimeni pentru simțiri și inimi ne făgăduiește această sfântă și mare zi a nădejzii, sărbătoarea care din an în an ne trezește la o nouă viață, această „zi a Învierii pe care a făcut-o Domnul pentruca să ne bucurăm și de-a pururi să ne veselim întrânsa!”

Prof. Dr. I. Vască.

„Hristos a înviat“

Sfânta sărbătoare a învierii Domnului a sosit. Mărețul imn al biruinței creștinismului, din nou va izbucni din piepturile milioanei de creștini. Pentru câteva momente o lume întreagă se va opri din mersu-i obișnuit, pentru a glorifica pe cel răstignit. Să-l cântăm și noi, dar nu numai în puterea obișnuinței, ci retrăind cu sufletul în trecutul îndepărtat al creștinismului. Trecând prin aceleași emoții, prin cari au trecut evlavioasele femei, cari mergeau să ducă miresme la mormântul învățătorului lor iubit, când îngerul străjer le vesti învierea Lui; prin cari au trecut Apostolii chinuți de îndoiala, în divinitatea Lui, când Maria le aduse balzamal vindecător prin cuvintele: „Domnul a înviat”; prin cari au trecut sute și mii de oameni, cari îl iubeau pe cel care știu-se să le pătrundă în suflete, să le aline durerile sufletești și trupesți, să-i îmbărbăteze în lupta grea a vieții.

Să-l cântăm din suflet, căci este expresia învingerii luminii propagate de Isus asupra întunecului păgânătății, a sufletului asupra corpului, a vieții asupra morții. În el este cuprins marele mister al puterii creștine.

Hristos abia prin zdrobirea cătușelor morții își încoronează, își desăvârșește opera de mântuire a omenirii. Dovada ne-o dau Apostolii. Trăit-au alături de Mântuitorul 3 ani de zile, auzit-au divina lui învățătură, văzut-au atâtea minuni, cari aveau de scop întărirea credinței lor în misiunea Lui, și cu toate acestea, stăteau slabi înaintea crucii Lui, înaintea mormântului.

Se îndoiesc în puterea Lui, se simt înșelați în promisiunile Lui. Unde le este tăria credinței, care să-i mâne la cucerirea lumii, unde le sunt toate acele nestrămutate hotărâri de a înfrunta ura fariseilor alături de Hristos? Crucea le-a fost piatra de pomicnire, și în scurtă vreme, dacă mormântul ar fi rămas pentru totdeauna închis, ei s'ar fi împrăștiat din nou.

Un Ce s'ar fi ales din biserică creștină? Ar fi murit deodată cu făuritorul ei. S'ar fi adevărit cuvintele lui Gamaliel: „De vine dela oameni învățătura creștină, dela sine se va nimici“.

Dar nu, Hristos a înviat, act prin care a pecetluit învățătura sa, prin care a desăvârșit credința Apostolilor, prin care a pus temelia noii societăți. Hristos cel înviat din morți a spus Apostolilor: „Mergeți și învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui, Fiului și Duhului-sfânt“.

Pe învierea Lui se razimă principalele 3 virtuți creștine: credința, nădejdea și iubirea, de cari este intern legată viața creștină. Ce rost ar mai avea credința în adevărurile supranaturale, când nu ne-ar fi putut dovedi, că dincolo de mormânt se desfășoară o nouă viață; pentruce ne-am impune povara crucii Lui, când prin moarte totul s'ar fini; pentruce ne-am mai numi fiii lui Dumnezeu, când n'am putea beneficia de moștenirea Lui. Numai nădejdea într'o viață viitoare mai fericită, ne poate îndruma la credință, nădejde care să nu fie întemeiată pe o simplă promisiune, ci pe adevăr. Înviind Hristos ni-se întărește nădejdea că și noi vom învia, că vom fi

răsplătiți pentru suferințele noastre, că Tatăl din ceriuri poartă grijă de noi. Ne considerăm ca niște călători prin această lume, iar mormântul este un loc de tranziție spre o nouă viață.

Să cântăm deci slăvitul imn al învierii, pentru întărirea credinței noastre, pentru scandalizarea urmașilor celor cari au plătit pe străjeri să tacă, și pentru slava Celui ce de bună voie a suferit moartea pentru noi.

M.

Din tainele procesiunilor unite

Un protopop unit, bărbos, mestecat în multe daraveri jidovești, pe cari și credincioșii lui le cunosc — s'a deplasat într'o comună fruntașă, să invite poporul să scoată praporii și icoanele — că vezi doamne e mare primejdie. Când motiva mai înfocat necesitatea scoaterii praporilor, se scoală un țaran bătrân, român neaoș, unit și glăsuște: „Părinte protopop, noi știm de ce ai venit și ce vrei, dar ce vrei Domniata, nu vrem noi — *poporul*. D-voastră vreți să ne legați de mâni și de picioare să nu ne putem căuta și afla mângăere duhovnicească decât la D-voastră — și dacă nu suntem mulțumiți, să plecăm în mila Domnului și să lăsăm munca noastră și a părinților și moșilor în grija popilor și a papei. — Asta noi odată cu capul nu o vrem — și nici nu vom merge cu praporii bisericii, nici cu icoanele după d-voastră. Dreptatea e și azi pe partea ortodocșilor cari spun, că biserica și pământurile cu averile bisericesti sunt ale poporului. Părintelui nostru, dacă-i poruncești, să meargă cu praporii, dar să-i ducă el — și să și rămână acolo, unde să duce — și unde noi, poporul nu putem merge“.

Așa — n'a plecat nimeni din sat, — dar a plecat bărbosul cum nu i-a plăcut. — Toată procesiunea s'a înfundat în o mascaradă ridicolă, deamnă de aranjatorii cu musca pe căciulă.

Un ortodox-unit.

Amendamentele

propuse de P. S. Sa Episcopul Nicolae Ivan, la art. 9 și 45 devenit 47 din Legea Cultelor.

În ședința din 30 Martie c. P. Sf. Sa Episcopul nostru Nicolae a propus următoarele amendamente, cari cu toată justețelor nu au fost primite:

I.

P. S. S. Episcopul Nicolae Ivan: Domnule Președinte, Domnilor Senatori!

În proiectul de lege art. 9, sunt două dispozițiuni, cari cred că întâmpină și consenzul dlui Ministru și al D-voastră al tuturor. — Prima dispozițiune este cea relativă la cazurile cari *încetează* personalitatea juridică. — Se spune anume în punctul a): „Prin suprimarea sau desființarea părții constitutive, statutare, de către organele bisericești în drept“.

În al doilea rând: „personalitatea juridică se desființează prin trecerea tuturor credincioșilor la un alt cult“.

Acestea sunt dispozițiunile generale cari sunt în proiectul de lege admise de Consiliul legislativ și nu introduse de noi. — Eu mi-am permis ca la aceste două cazuri să propun un amendament:

„Personalitatea juridică a unei parohii încetează prin trecerea a 70% dintre credincioși“.

Vreau să motivez de ce am făcut aceasta propunere și cred, că chiar de nu îmi va succeda să Vă conving pe toți, cel puțin mi-am făcut o datorie de creștin, de ortodox român și patriot, spunându-Vă motivele pentru care am cerut să se introducă acest amendament.

Domnilor Senatori, cine trece astăzi în Ardeal și vede două biserițe sărace, de lemn, gârbovite de vremuri, cine vede doi preoți năcăjiți și câte două școli ca vai de capul lor, va înțelege ca prin acest amendament am țintit ca acolo unde o parohie nu are putere de viață, nu întrunește toate condițiile ca să poată trăi și să se desvolte, această parohie să înceteze de a mai forma o personalitate juridică și să încetăm cu rușinea aceasta de o parte și cu prada ce se face în avutul Statului de altă parte,

plătind doi preoți și doi învățători, de cari nu ar fi tocmai nevoie dacă ai unul cum se cade, ori ortodox ori unit.

Din punct de vedere al Statului, al cinstei și a reputației noastre ca stat civilizat, nu e permis ca să ne prezentăm în lume așa de sărăcăcioși și amărâți, cu câte două parohii și câte două școli ca vai de capul lor. De aceea mi-am permis să propun acest amendament.

Rog pe d-nii Senatori și în special pe dl Ministru, care cunoaște împrejurările din Ardeal, care a văzut cu ochii aceste două biserici sărace, fără rost, să facă să dispară această rușine care ne-a introdus-o străinii și ungurii pe capul satelor noastre, spre nenorocirea neamului nostru. Rog să primiți amendamentul propus de mine.

II.

P. S. S. Episcopul Nicolae Ivan: Domnule Președinte, Domnilor Senatori!

Mi-am luat voie să prezint un amendament la art. 45, devenit 47. De sine înțeles, că susțin articolul în întregime al onoratului Guvern. . . .

Acest amendament privește principiul, că averea celor rămași, sau celor trecuți să se poată împărți în proporție cu numărul lor. — Aceasta este esența amendamentului.

Domnilor, nu acum pentru primadată auziți și ați auzit în decursul discuțiilor, că comunitățile noastre bisericesti, multe la număr, trecute la alte legi, li s'a luat biserica și averea și cu aceste bunuri au trecut la alte confesiuni. . . .

I. P. S. S. Mitropolitul Vasile Suciu: Care ar fi cauza?

P. S. S. Episcopul Nicolae Ivan: Le-am spus în discuțiunea generală și le-am arătat cu date concrete necombătute de nimeni.

I. P. S. S. Mitropolitul Vasile Suciu: Am umblat prin Secuime unde și astăzi stau bisericile noastre pe vârf de deal, fără uși, fără ferestri și fără nici un credincios. Prea Sfințite, du-te la Bodogaia și vei vedea afară din comună pe o coastă, unde am fost eu, din jos biserica unită, din sus pe coastă, biserica ortodoxă, amândouă fără uși, amândouă fără ferestre, iar jos în sat o biserică pompoasă unitară. . . .

I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae Bălan:

Dar cine a produs aceasta desbinare, de am ajuns în situațiunea aceasta?

I. P. S. S. Mitrop. Vasile Suciu: Am ajuns în situațiunea aceasta, pentru că ai noștri au fost mai puțini și i-au înghițit secuii.

P. S. S. Episcopul Nicolae Ivan: Dacă nu erau desbinați, nu-i înghițau nici secuii, nici porțile iadului. D-voastră sunteți cauza desbinării. Nu mai voiam să mai repet aci dovezile pe cari le-am produs la discuțiunea generală a legii. Este imposibil ca doi frați, cari se despart și cari pleacă unul dela vatra lui, să nu ducă cu sine nimic. Aceasta, doar' e clar ca lumina soarelui, că ori din moștenirea părinților, ori din munca lui, trebuie să-i revie și lui ceva, dacă pleacă. Eu nu știu — pleca-vor dela noi, ori pleca-vor de dincolo spre noi, — nu putem ști. Legea nu favorizează pe nimeni. Legea nu vorbește nici de trecerea dela ortodocși la greco-catolici, nici dela greco-catolici la ortodocși, ci vorbește de trecerea confesiunilor și bisericilor istorice recunoscute. Despre aceasta vorbește legea. Și perseverarea în gândul acesta rău, — aș putea să spun vinovat și păcătos — să nu recunoaștem unui frate partea lui din moșia părinților, din munca strămoșilor lui, să nu-i recunoaștem nici aceasta?

Domnilor, este un păcat strigător la cer și eu, în contra păcatului acestuia îmi ridic glasul meu și Vă rog să se primească amendamentul propus de mine:

„Principiul proporțional numeric, să se respecte atunci când vin credincioșii dela o biserică la altă biserică“.

Dacă nu se enunță acest principiu, Tribunalalele vor judeca și vor aduce uneori o sentință, alteori altă sentință după cum vor fi și judecătorii. — Și prin aceasta ajungem dela un rău, la unul mai mare. — Aceasta este clar ca lumina soarelui. Legea nu să poate aduce conținând germeii nemulțumirii tuturor acelorora, cari vreau să exercite dreptul lor, de a-și alege ei, liberi, după conștiința lor, după judecata lor, legea la care vor să aparțină.

De aceea Vă rog să binevoiți să primiți acest articol în textul original prezentat de dl Ministru, cu amendamentul propus de mine. Ori refuzul, ar însemna cea mai mare nedreptate la exercițiul liber al conștiinței religioase.

Daruri de Paști

„Renașterea“ ne-a adus în Nr. 14, din 1 Aprilie a. c. două frumoase daruri de sf. sărbători și anume:

Frumoasa, bărbătească și inimoasă vorbire a mult vrednicului și iubitului nostru Episcop P. S. Sa Nicolae Ivan, ținută la Senat din prilejul discuției „Legei Cultelor“.

Aceasta vorbire ținută în termeni foarte energici, de o claritate rară, a pus în adevărata ei lumină întreagă chestiune a cultelor și în special a desgoliat toate uriciunile felului cum frații uniți cu Roma, știu să facă prozelitism. Aceasta prea frumoasă și energetică vorbire, face ca toată Preoțimea ortodoxă și în special cea a Eparhiei Cluj să fie mândră, că are în fruntea ei pe vrednicul Părinte și Păstor, care deși are 74 ani pe umerii Săi, totuș cu energie de tinăr apără interesele Eparhiei cât și ale ortodocsiei.

Prea Sfințite Stăpâne, Preoțimea Eparhiei Cluj face zid puternic în jurul Ierarhului lor, în orice timp și la orice răspântie se va găsi biserica noastră.

Ideile vorbirii dela Senat străbat sufletele noastre, iar noi ostașii Domnului le vom propovădui întru apărarea adevărului și credinții noastre sfinte.

Alt dar, care este tot așa de bun și nobil ca și cel dintâi, este solvirea salariului lunar pentru preoțime, începând cu luna Aprilie.

Cel dintâi Arhiereu, care a înțeles năcazurile materiale cu cari se luptă preoțimea, a fost P. S. Sa Episcopul nostru, făcând acest generos gest de om iubitor de subalternii săi. Multe necazuri de zi se pot acoperi prin salarizarea lunară a preotului, pus fiind astfel în posibilitatea de a se putea ajuta în nevoile zilei mai ușor.

Crede că nu greșesc când afirm, că acest gest al P. S. Sale a făcut mare bucurie în inimile tuturor preoților, văzând cum Arhiereul nostru se îngrijește părintește de fii săi, preoți.

Două daruri mari și pline de înțeles pentru noi preoții. Cel dintâi este darul sufletească cu ajutorul căruia preoțimea primește putere și curaj dela Căpetenia ei în lupta pentru apărarea ortodocsiei.

Al doilea este darul și mijlocul material

prin care noi preoții suntem puși, întru câtva, la adăpostul zilei, putând astfel a ne pune forțele întru apărarea idealului lui Hristos.

Sunt convins, că preoțimea va înțelege amândouă aceste daruri și va zice într'un glas: „Întru mulți ani Stăpâne“.

Pr. Ioan Popa.

Principiile morale din primele veacuri ale creștinismului

Conferință ținută de dl prot. Nicolae Vasiiu.

Ultima conferință din ciclul aranjat de „Societatea femeilor ortodoxe“ din Cluj, a ținut-o Duminecă în 1 Aprilie, dl protopop *Nicolae Vasiiu*. În fața unui public select, cu multă competență a desfășurat problema „*Principiile morale din primele veacuri ale creștinismului*“.

În partea primă a tratatului său conferențiarul insistă asupra vieții morale păgâne în timpul venirii Mântuitorului. Operele lui Virgiliu și Tacit sunt oglinda acelei vieți. Comparată această viață morală, cu viața evanghelică, prezintă diferența a lor două lumi direct opuse.

În partea doua, provocându-se la izvoarele evanghelice și operele sf. Părinți, până la sec. IV d. Hr. fixează granițele marelui imperiu al moralei creștine. Stabilește diferitele etape din lupta distructivă pornită de păgânism în contra creștinismului, amintind pe toți corifeii acestor lupte, pe de o parte Filostrate și Cels pe de alta Clemente Al. Origen, Vasile cel Mare, Ciprian și Ieronim.

Drept încheiere, face o comparație între viața morală a secolelor prime și între secolul nostru, constatând o mare afinitate. Influențele păgânismului cari perzistau în parte în preocupările societății creștine din primele veacuri, se pot compara cu influențele diferitelor curente anticreștine asupra societății moderne. Și precum odinioară cuvântul plin de autoritate morală al unor sf. Părinți a trebuit să intervină pentru a contrabalansa influința păgână și azi reluând firul întrerupt în evul mediu este necesar ca biserica prin darul său să restabilească ordinea morală.

Conferența desfășurată cu măiestrie oratorică și pe deplin documentată, a fost apreciată după cum se cuvine de publicul auditor.

Țin să observ că făcând bilanțul acestui ciclu de conferințe religioase ținute în iarna acestui an, rezultatul este satisfăcător. Pe deoparte interesul publicului față de problemele religioase se accentuează din zi în zi tot mai mult, pe de alta, am dat un răspuns efectiv aceluia care acuză pe reprezentanții bisericii ortodoxe de incapacitate.

CRONICĂ

Urăm iubitorilor noștri cetitori și vrednicilor colaboratori, SĂRBĂTORI FERICITE, cu dreaptă și neclintită credință în Învierea Domnului nostru Isus Christos.

Legea Cultelor a fost votată în fugă și de Camera deputaților, în forma trunchiată de Senat, fără ai aduce nici o modificare mai esențială.

Predici în biserica-catedrală din Cluj. În Joia-mare la denie au predicat dl protopop *N. Vasii*, iar Vineri la prohod protodiaconul *Dr. I. Vască*, decan al Acad. teologice.

În ziua de Paști cuvintează P. S. Sa Episcopul nostru *Nicolae Ivan*, a doua zi de Paști: prot. *Dr. Seb. Stanca*, Consilier eparhial.

Bisericile cele mai mari din lume. Cum la sfintele Sărbători devin neîncăpătoare și cele mai mari dintre bisericile noastre, e interesant să știm cari sunt cele mai mari biserici din lume. Cea mai mare biserică e a Sfântului Petru din Roma, în care încap 45 mii de oameni. Urmează apoi Domul din Milano, în care încap 37 mii, apoi Sf. Pavel din Roma, cu 32 mii, Catedrala din Colonia, 30 mii, Sf. Paul din Londra cu 25 mii, biserica Petronius din Bologna 25 mii, Sfta Sofia din Constantinopol, 23 mii, Notre Dame din Paris cu 21 mii.

Durata mijlocie a vieții omului. Psalmistul spune că omul trăiește în mijlociu 70 ani. Datele statistice arată însă că până acum viața omului n'a atins în mijlociu decât 40 ani, și că înainte era și mai scurtă. În secolul XVI, la Geneva, viața mijlocie a omului a fost constatată că era de 21 ani. În secolul XVII de 26 ani, în al XVIII-a de

34 ani și în al XIX-a de 39 ani. Americanii trăiau cam pe la 1789, în mijlociu numai 35 ani, pe când în 1918, 58 ani. E sigur că în împrejurările sanitare de astăzi, viața omului devine din ce în ce mai lungă, așa că în curând viața psalmistului va fi nu numai ajunsă, dar chiar întrecută. O societate americană de asigurare pe viață indică următoarele cifre ca durată medie a vieții omenesci: În 1922 omul trăia în mijlociu 58 ani (în America). În 1930 va trăi 61 ani; în 1940, 65 ani; în 1950, 69; în 1960, 72; în anul 2000, 82 ani; în 2100, 94; în 2200, 98; în 2300, 99 ani, și în fine, în anul 2400 va trăi în mijlociu, 100 ani. — Pentru omul de astăzi statistica dă date interesante asupra speranței de viață în diferite epoci ale acesteia. În actualele condițiuni sanitare, omul la 10 ani are speranța de a mai trăi 48 ani; la 15 ani încă 45·5; la 20, 42·2; la 25, 38·8; la 30, 35·3; la 40, 28; la 50, 21; la 60, 14; la 75, 6·3; la 85, 2·7; la 90, 1·4; și la 95 ani încă numai o jumătate de an.

Contra cărților cu conținut imoral, după ce au umplut țara, Minist. Justiției a aflat de bine să le interzică răspândirea. A dat ordin tuturor procurorilor generali și șefilor de parchete din țară să le urmărească fără cruțare și pe autori și răspânditori să-i dea în judecată.

O circumscripție sanitară de model, eventual un județ, va fi organizat de probă, din partea Min. Sănătății, în conlucrare cu fundațiunea americană Rockefeller. În fiecare plasă va fi înființat un dispensar cu personalul sanitar necesar, căruia i se va pune la dispoziție medicamente, instrumente și mijloace de transport. Se va da o deosebită atențiune combaterii boalelor medico-sociale. Reușita, știm înainte, că e mai mult decât asigurată, și bine ar fi ca Ministerul să înființeze în anii următori și'n alte județe, chiar și numai una într'un an, mai apropiat de pildă în Munții apuseni și'n Maramurăș. La fel ar trebui să încerce și celelalte ministere, organizând de model câte un județ din toate punctele de vedere, începând dela administrație până la biserică, dela edificii publice până la șosele. În felul acesta cred că s'ar schimba în bine fața țării în 50 de ani.

Deces. Preotul nostru *Victor Oțoiu* din parohia Tibru, protopopiatul Alba-Iulia, a decedat în ziua de 5 Aprilie a. c. după o bolire scurtă și grea, în vârstă de 56, din cari 26 de preoție. Transmitem nemângăiatei familii condoleanțele noastre.

Statele-Unite și prohibirea alcoolului. Parlamentul american de curând a aprobat un credit de 12 milioane 700 mii dolari pentru poliția însărcinată cu aplicarea regimului de prohibițiune, iar 23 milioane dolari pentru serviciul de supravegherea coastelor însărcinat cu împedecarea contrabandelor. La noi Statul câștigă după băuturi, nu să cheltuiască combătându-l.

PARTEA OFICIALĂ

CONSILIUL EPARHIAL ORT. ROM. DIN CLUJ

Nr. 2372—1928.

Mulțumită publică

La apelul nostru Nr. 8163—1927 am mai primit următoarele danii și colecte pentru zidirea Catedralei:

Aurel Ciortea, rectorul Acad. comerciale Cluj, cu lista nr. 47	Lei 10.000
Pr. Ion Langa din Caila, lista nr. 291	„ 3.000
„ Vasile Ferghete din Danc I. nr. 334	„ 2.160
„ Gheorghe Popescu, Zlatna, I. nr. 96	„ 1.880
Dr. Liviu G. Muntean, prof. la Ac. teol. Cluj	1.500
Pr. Ion Cotuțiu, Dumbrăvița, I. nr. 246, Lei	1.000
„ Teodor Șovrea, Curtuișul-mic, I. 259	„ 524
„ Ioan Pârnu, Brădești cu lista nr. 135	„ 405
„ Octavian Cupșa din Măgoaja, I. 244	„ 340
„ Pr. Al. Cherebețiu, Chiochiș, I. 212	„ 159
„ Ierom. E. Brânzescu din Inuri, I. 34	„ 135

Total . . . . . Lei 21.103

Colecta anterioară „ 80.828

Totalul general . . . . . Lei 101.931

Primească marinimoșii donatori și colecțanți mulțumita noastră.

Nr. 2320—1928.

CIRCULAR

către toate oficiile protopopești și parohiale

În conformitate cu recercarea Ministerului Cultelor și Artelor de sub Nr. 14793 din 28 Martie crt. publicăm aci adresa Nr. 864 a Preșidenției Consiliului de Miniștrii către Ministerul Cultelor și Artelor spre luare la cunoștință și strictă conformare.

Circulări anterioare au atras atențiunea asupra faptului, că în birourile autorităților de Stat trebuie să figureze portretul M. S. Regelui Mihai I. aducându-i și în forma aceasta, prinosul dragostei și devotamentului nemărginit al tuturor. Observându-se, însă, că aceasta dispozițiune nu a fost în chip absolut executată așa cum trebuia să fie și că, pe de altă parte, în birourile unora din aceste autorități de Stat se mai găsește încă portretul fostului principe moștenitor, Vă rugăm să binevoșiți spre imediata executare și a primei și a celei

de a doua dispozițiuni a atrage din nou în acest sens atențiunea autorităților dependente de departamentul Domniei voastre.

Subsecretar de Stat: (ss) *G. Brătianu.*

Cluj, la 4 Aprilie 1928.

NICOLAE

Episcop.

Nr. 2460—1928.

CIRCULAR

cătră toate oficiile parohiale din cercul electoral IV. al Dejului

Renunțând dl Dr. Augustin Bodea la mandatul de membru al Adunării noastre eparhiale, ales în cercul mirenesc al Dejului, prin aceasta, în temeiul art. 9 din legea pentru organizarea bisericii și a art. 130 și 178 din statut, dispunem ca în acest cerc electoral să se săvârșească alegere supletorie pentru restul periodului până la 1931.

În scopul acesta preoții din acest cerc, la care aparțin parohiile: 1. Chiochiș, 2. Chiuești, 3. Ciceu-Corabie, 4. Ciceu-Giurgești, 5. Ciceu-Hășmaș, 6. Ciceu-Poieni, 7. Ciubanca cu filia Ciubancuța, 8. Dej, 9. Diviciorii-Mari, 10. Dobricel, 11. Esc, 12. Gâlgău, 13. Gârbău, 14. Gherla, 15. Gostila, 16. Leurda, 17. Măgoaja, 18. Muncel cu filia Fălcușa, 19. Negrilești, 20. Olpret, 21. Osoiu, 22. Poiana-Blenchii, 23. Selișca cu filia Cățcău, 24. Secătura, 25. Vad; vor convoca în ziua de **22 Aprilie** adunările parohiale electorale în parohiile lor, iar în parohiile administrate se va face convocarea în aceeași zi la vecernie prin administratorul parohiei în persoană.

Adunările parohiale electorale se vor ținea Duminică în 29 Aprilie, iar în parohiile administrate în aceeași zi la vecernie.

Colegiul de scrutiniu se va ținea *Duminică în 6 Mai* la ora 11 în Dej. Cu conducerea acestui colegiu de scrutiniu a fost încredințat dl *Dr. Ion Prodan*, în calitate de comisar consistorial.

Tipăriturile necesare s'au transpus de aici tuturor parohiilor prin Oficiul protopopesic al Dejului.

Atragem atenția preoților noștri să observe cu exactitate dispozițiile regulamentului pentru alegerea deputaților la adu-

narea eparhială votat de aceasta la 17 Aprilie 1923.

Pentru orice iregularitate facem responsabile oficiile parohiale.

Cluj, 5 Aprilie 1928.

Consiliul Eparhial.

Nr. 241—1928.

2—3

CONCURS

Se publică concurs pentru întregirea parohiei *Moinești* cu filia Șeulia, din protopopiatul Luduș, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Parohia are: a) 409 suflete cu filia impr.

b) Sesiune parohială în matre 10 jug., în filie 20 jug.; iar după achitarea datoriilor parohiei matre va mai beneficia preotul încă de 20 jug. în matre;

c) Salar dela Stat;

d) Una zi de lucru dela fiecare familie;

e) Stola îndatinată.

Cei ce reflectează la acest post, să-și înainteze în termenul fixat cererea, înzestrată cu documentele prevăzute de art. 4 și 11 din Regulamentul în vigoare, având a se prezenta personal la oficiul nostru și cu prealabilă aprobare și în parohie.

Luduș, la 30 Martie 1928.

În conțelegere cu Consiliul parohial

Romul Popa, protopop.

strată cu documentele prevăzute la art. 4 și 11 din Regulamentul în vigoare, având a se prezenta personal la oficiul nostru și cu prealabila încunoștințare și în parohie.

Luduș, la 30 Martie 1928.

În înțelegere cu Consiliul parohial:

Romul Popa, protopop.

Nr. 275—1928,

1—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a *Finciu* din protopopiatul Huedinului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Locuință în natură cu supraedificate.
2. Sesiunea parohială 20 jug. și 1405 st. pătrați. Restul se va complecta prin Reforma agrară.

3. Dela 94 familii câte una mierță bucate: grâu, cucuruz sau săcară, din care $\frac{1}{3}$ parte compete cantorului.

4. Venitele stolare uzitate.

5. Salar legal dela Stat conform calificației.

Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare se vor înainta în termenul indicat subsemnatului oficiu.

Reflectanții pe lângă observarea prescripțiilor cuprinse în Regulamentul în vigoare se vor prezenta la oficiul nostru și cu prealabila încunoștințare și în parohie, spre a predica sau celebra și a face cunoștință cu poporul.

Huedin la 26 Martie 1928.

În conțelegere cu Consiliul parohial:

Aurel Muntean, protopop.

Nr. 264—1928.

1—3

CONCURS

Se publică concurs pentru întregirea parohiei de cl. II-a *Fărău*, din protopopiatul Luduș, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Parohia are: a) 708 suflete,

b) Sesiune parohială 16 jugăre pământ productiv,

c) Salar dela Stat conform pregătirii respectivului preot numit,

d) Casă parohială, grădină și supraedificii economice,

e) Una ferdelă de cucuruz și o zi de lucru dela fiecare familie, din care $\frac{1}{3}$ sunt ale cantorului,

f) Stola îndatinată.

Cei cari reflectează la acest post, să-și înainteze în termenul fixat cererea înze-

Poșta Redacției:

Pr. S. S. în O. M. — „Crestinismul și sectarismul“ fiind tratată prea în general, nu o aflăm potrivită pentru publicare. Așteptăm să ne trimiteți alte articole mai de actualitate, în deosebi din domeniul realizărilor pastorale. Am trecut-o la dosarul conferinței preotești.

Pr. I. D. în C. C. — Disertația despre rolul școlii, cu teate că e bine tratată nu-i putem da loc în foaia noastră, fiindcă e prea estinsă și de abea avem loc pentru problemele religioase. S'a anexat la procesul verbal al Asociației Clerului.

Prof. Susa. — Articolul a sosit după încheierea foiei, nefiind loc nici în numărul 14 și-a pierdut actualitatea. Dealtădată Vă rog să le trimiteți așa ca să sosească mai târziu Marți dimineața. Așteptăm și alte articole.